

LUS TSEEB TXOG LUB NEEJ NYOB AMELIKAS KOOM KUJ
Ntaub Ntawv cia rau cov Thoj Nam
uas tuaj nyob Amelikas Koom Kuj

FACTS OF LIFE IN THE UNITED STATES
Information for Refugees
Who Come to the United States

H M O N G

Prepared by
Lutheran Immigration & Refugee Services (LIRS)
and
Migration & Refugee Services
United States Conference of Catholic Bishops
(USCCB/MRS)

Copyright 1987
All Rights Reserved

The information in this packet is for every refugee. It is very general and basic. Therefore, it may provide too little information for some refugees and too much for others. However, the U.S. Congress has told us that we should give you information about these subjects, and the U.S. Department of State requires it for refugees who come to this country.

Lutheran Immigration and Refugee Service (LIRS) and Migration and Refugee Services of the United States Catholic Conference (MRS/USCC) worked together to produce this packet. You will be able to find out more from the local offices of LIRS and MRS, especially about how to find services that everyone in the United States can use; how to ride buses and trains; and how to find other help that you may need.

This packet is available in the following languages:

Amharic	Pashto
Armenian	Polish
Czech	Romanian
Farsi	Slovak
Hmong	Spanish
Hungarian	Tigrinya
Khmer	Vietnamese
Lao	

If you need additional copies of these materials, please contact the national voluntary agency with which you are affiliated.

Muab sau tawm yog

Luthawlas Kev Tos Neeg thiab Txoj Num
Lis Neeg Thoj Nam (LIRS)

thiab

Kathauliv Amelikas Koom Kuj Lub Rooj
Ncauj Lus Lis Kev Tsiv Teb Chaws thiab
Txoj Num Lis Neeg Thoj Nam. (MRS/USCC)

Kev ceev cai 1987

Txhua yam cai tau muab aws cia lawm.

Cov ntaub ntawv hauv phau no yog cia qhia rau txhua leej thoj nam. Tsuas hais txog thoob plaws mus thiab lub ntsiab xwb. Li no, txhiaj qhia tau tsawg zog rau qee leej thoj nam tiam sis ho ntau zog rau luag lwm tug. Txawm li los Amelikas Koom Kuj Lub Rooj Tswj Cai Siab tau kom peb muab tej xwm no los qhia nej; thiab Amelikas Koom Kuj Pwm Tsav Vaim Cob tau kom muab li qhia rau cov thoj nam uas tuaj nyob lub teb chaws no.

Luthawlas Kev Tos Neeg thiab Txoj Num Lis Neeg Thoj Nam (LIRS) thiab Kathauliv Amelikas Koom Kuj Lub Rooj Ncauj Lus Lis Kev Neeg Tsiv Teb Chaws thiab Txoj Num Lis Neeg Thoj Nam (MRS/USCC) tau sib coj ua phau ntawv no. Nej yuav paub ntau tshaj ntxiv yog tias nej mus cuag LIRS thiab MRS tej kab xwm hauv zos, dua ntais tej yog hais txog tej luaj num uas txhua leej hauv Amelikas Koom Kuj xav siv; hais txog kev caij tsheb loj thauj neeg thiab tsheb ciav hlau; thiab hais txog lwm yam kev sib pab uas nej xav tau ntawd.

Phau ntawv no muaj sau ua cov lus haiv neeg nram no:

Amaliv	Pasawtos
Tshekaus	Phauliv
Faxis	Lumanias
Hmoob	Xalauvav
Hookalias	Xapees
Khameem	Tikilinas
Lotsuas	Tsotsib

Yog tias nej xav tau cov ntaub ntawv no thov nej mus cuag lub Kab Xwm Loj Pab Neeg uas nej zwm rau lawv ntawd.

1. KOJ THIAB TUS SAIB XYUAS KOJ

Zoo siab tias koj tuaj txog Amelikas Koom Kuj lawm! Vim tias koj tuaj lub teb chaws no thawj zaug, koj yuav paub tsis zoo txog qhov koj yuav ua lub neej li cas nyob ntawm no txhiaj li sawv. Pib ua dua ib lub neej tshiab yuav nyuab rau cov thoj nam li koj. Vim li, txhua leej thoj nam uas tuaj Amelikas Koom Kuj txhiaj yuav tsum muaj cov saib xyuas lawv. Ib lub tsa txhim loj hu ua lub kab xwm pab neeg tau nrhiav qee leej los ua cov saib xyuas koj li 30 hnuv. Lawv yuav pab koj kom swm luag lub neej sai kawg li.

Cov saib xyuas koj ntawd, tej zaum kuj yog cov txheeb ze koj uas xub tuaj nyob Amelikas Koom Kuj lawm los puas yog cov neeg uas ua hauj lwm rau lub kab xwm pab neeg, los puas yog lwm tus neeg uas xav pab koj.

Cov saib xyuas koj yuav tau ua, tsawg kawg los tej dej num nram no rau koj:

1. Nrhiav ib qhov chaw rau koj tau nyob.
2. Xyuas kom muaj zaub mov thiab tsoos hnav txaus rau koj, tsawg kawg li thawj 30 hnuv.
3. Muab koj me nyuam sau npe kawm ntawv.
4. Ntaus tswv yim pab koj kawm thiab hais lus Akiv.
5. Teb koj tej lus nug txog Amelikas tej kev lij kev cai thiab txuj ci.
6. Nrog koj tham txog zaj daws koj tej teeb meem.

7. Pab koj nrhiav hauj lwm ua kom sai li yuav sai tau.

Tus saib xyuas koj tsis yog tus los ris koj tej nuj nqi. Koj yuav tsum ua hauj lwm, vim tias koj yog tus ris koj tej kev siv nyiaj. Koj yuav tau, tsis ntev tom ntej no them koj nqi tsev thiab tej nqi tshuaj. Koj yuav tau muas koj zaub mov noj, khaub ncaws hnav, thiab lwm yam uas koj xav tau ntawd. Tsis ntev tom ntej koj yuav tau pib pauj cov nyiaj uas koj txais los xwv li koj tsev neeg txhiaj yuav mus ncig xyuas tau lub teb chaws Amelikas Koom Kuj.

Tseem Fwv Amelikas Koom Kuj xav kom koj ua neej sawv nyob lub teb chaws no. Tseem Fwv tos nrhw tus saib xyuas koj thiab lub kab xwm pab neeg los pab koj. Thaum lawv nug koj dab tsi, thov koj teb lawv. Koj tej lus teb yuav qhia kom lawv paub pab koj.

Cov saib xyuas koj yuav ua ib puas tsav yam li ua tau los pab koj. Lawv yuav coj koj mus ntsib cov neeg koj teb chaws uas sib sau los ua koom haum sib pab. Pab pawg neeg ntawd yuav pab nrhiav hauj lwm rau koj ua thiab yuav muaj lwm yam los pab koj thiab.

2. KOJ TXOJ CAI NYOB LUAG TEB CHAWS

Koj txoj cai tuaj nyob Amelikas Koom Kuj hu ua "thoj nam". Amelikas Koom Kuj Txoj Cai ntawm feem 209 uas hu ua Kev Thoj Nam Xyoo 1980 pub rau cov thoj nam hloov lawv txoj cai nyob luag teb chaws los ua "tus muaj cai nyob teb chaws mus li," tseem muab hu tias "tus pej kum nyob lub teb chaws mus li" los puas "tus nyob teb chaws mus li." Koj yuav ua tau li tom qab koj nyob Amelikas Koom Kuj txwm ib xyoo lawm.

Tom qab uas koj nyob Amelikas

Koom Kuj tau ib xyoos lawm, koj yuav tau tham rau tus lis Txoj Num Pub Neeg Nyob Teb Chaws thiab Kiav Ua Lwm Haiv (INS) los puas lub kab xwm pab koj. Hais rau lawv tias koj npaj txhij los "kho koj txoj cai nyob teb chaws" lawm.

Koj yuav tsum muaj ntaub ntawv thov mus rau INS. Tus saib xyuas koj los puas lub kab xwm pab neeg yuav pab koj. Thaum INS pom zoo raws koj ntawv thov lawm, koj yuav tau koj daim "ntawv ntsuab" (ib daig ntawv xiav ua pov thawj tias pub koj ua hauj lwm hauv Amelikas Koom Kuj lawm.) Ces koj tau ntawv ua tus nyob teb chaws mus li.

Kom kiav tau ua luag haiv neeg, koj yuav tsum yog tus tau nyob luag teb chaws mus li tso thiab tau daim ntawv ntsuab li tsib xyoos. Cov neeg uas xav kiav ua luag haiv yuav tsum raug lus nug. Cov uas teb raug luag lus nug txhiaj tau ua Amelikas Koom Kuj pej xeem. Kom koj lub kab xwm pab neeg qhia koj saib yuav kawm li cas txhiaj yuav kiav ua tau Amelikas Koom Kuj pej xeem.

3. SAU TSEV NEEG LOS NYOB UA KE

Tej zaum koj yuav ntxhov siab txog koj cov neeg uas tseem nyob koj qub teb chaws los puas hauv tej yeej thoj nam. Amelikas Koom Kuj pub rau koj txwj nkawm thiab cov me nyuam tab seeb uas muaj 21 xyoos rov hauv "lawv koj qab tuaj nyob Amelikas Koom Kuj." Yog tias koj yog ib tug thoj nam muaj ntawv I-94 zees tuaj (los puas yog tus pej kum nyob lub teb chaws mus li uas tau tuaj nyob Amelikas Koom Kuj li tus thoj nam), koj yuav tau ua INS daim ntawv hu ua I-730 rau koj txwj nkawm thiab/los puas cov me nyuam yau tab seeb. Yuav tau muab daim ntawv ntawd xav mus rau INS

lub thoob xwm uas ze kawg kiag.

Yog tias koj tseem muaj lwm tus txheeb ze nyob tej yeej thoj nam, koj yuav tau muaj "Ntawv Tsob Zeem Kev Sib Txheeb" rau lawv. Koj yuav tau cov ntawv tsob zeem los ntawm koj lub kab xwm pab neeg. Luag yuav pub qee leej txheeb ze tuaj raws koj nyob Amelikas Koom Kuj tiam sis muaj qee leej yuav tsis tau tuaj. Koj lub kab xwm pab neeg mam txhais tej li no rau koj paub.

Thaum koj kiav ua Amelikas Koom Kuj pej xeem lawm, koj yuav muaj tau ntaub ntawv mus coj koj cov txheeb ze tuaj Amelikas Koom Kuj li tej neeg txhob txwm thov tuaj nyob, li nram no:

- . koj tus txiv los puas poj niam
- . koj cov tub thiab ntxhais (muaj los puas tsis tau muaj txwj nkawm, hnuv nyoog npaum li cas los tau)
- . Koj cov kwv tij thiab nkauj muam (muaj los puas tsis tau muaj txwj nkawm)

Coj ib tug txheeb ze tuaj Amelikas Koom Kuj li ib tug txhob txwm thov tuaj nyob, mas tus uas yog Amelikas pej xeem yuav tsum muaj ntawv "Thov Pub Rau Tus Txheeb Ze Tuaj Nyob" rau txhua txhia leej txheeb ze. Daim ntawv thov ntawd tseem muab hu ua Daim I-130 thiab. Yog tias koj xav paub tshaj ntxiv txog sau ntawv thov hais los no kom mus cuag lub kab xwm pab neeg uas tau pab koj tuaj nyob teb chaws no, los puas mus cuag INS.

4. YUS KEV NYOB HUV SI

Kev nyob zoo huv si no tseem ceeb rau txhua leej neeg. Txhua haiv txhia txuj nyias muaj nyias zaj los coj kom ntsib kev noj qab nyob zoo. Hauv Amelikas Koom Kuj, tej zaj hais no yuav txawv zog li koj kev lij kev

cai. Tiam sis, li cas los yuav zoo rau koj los kawm Amelikas zaj, vim tias lawv yog kiag feem sib coj hauv teb chaws no.

Piv hais tias, neeg Amelikas mas hnov tej neeg ntshiab kauv zoo kawg diam. Vim li no, txhiaj yog ib qho zoo kawg kom tej neeg da dej ntxuav cev thiab hnav tsoos huv si txhua hnuv, thiab kom ntxuav plaub hauv thiab ntxhua khaub ncaws tsis so. (Yog tias koj lub tsev los puas chav tsev tsis muaj tshuab ntxhua khaub ncaws, kom nug tus saib xyuas koj saib muaj chaw ntxhua khaub ncaws rau zeej tsoom nyob qhov twg.) Peb cov kws kho hniav qhia peb kom txhuam peb cov hniav, tsawg kawg ib hnuv ob zaug.

Neeg Amelikas tseem siv ntau yam tshuaj los zais lawv cov ntshiab cev. Peb feem coob siv tshuaj tua ntshiab thiab yang qhov ncauj. Tej neeg ua li kom tej ntshiab cev txhiaj tsis tsw rau luag tej. Koj yuav muas tau tej tshuaj tu cev huv si tom tej tsev muag xim haum, muag tshuaj thiab muag khoom noj haus. Cov tsev laj luam no muag tshuaj faj, tshuaj tua ntshiab kauv, tshuaj txhuam hniav, tshuaj ntxuav plaub hau, tshuaj faj ntxhua khaub ncaws, ntawv tiag zis, ntau qhov mob, thiab lwm yam siv rau yus. Kom tus saib xyuas koj qhia saib muaj muag tej khoom no pheej yig qhov twg.

Neeg Amelikas tseem mob siab txog tej mob uas kis los ntawm kev ua plees ua yis. Ntau leej twb raug tej mob no, thiab ntau leej kuj tau tuag rau cov mob uas tseem kho tsis tau. Kom tus saib xyuas koj los puas tus tub kab xwm piav qhia koj txog cov teeb meem tseem ceeb no.

Koj yuav pab tsis tau koj tsev neeg yog tias koj noj tsis qab nyob tsis zoo. Kom ua raws koj tus kws

kho mob tej lus hais rau koj thaum uas luag coj koj mus tshuaj ntsuas koj kev noj qab nyob zoo ntawd.

5. KEV NYOB HUV SI TOM TSEV

Qhov ua kom noj qab nyob zoo thiab nyob huv si du dais tom tsev kuj tseem ceeb kawg thiab. Piv txwv tias:

- . Qhib qhov rai me ntsis thaum koj ua noj. Tej no yuav pab coj cua los hauv koj tsev, ces tej ntshiab noj haus yuav tsis lo koj tej khaub ncaws thiab koj lub tsev. Cua txias yuav ntsawj tej pa ua noj tawm mus xwv tej pa noj haus txhiaj yuav tsis tsw mus txhuam cov neeg nyob tog tsev.
- . Siv koj lub tsee txias los cia zaub mov xwv txhiaj tsis qaub sai. Koj tsev neeg yuav tau mob yog tias noj cov zaub mov qaub ntawd.
- . Siv ntawv tiag zis los khiab me nyuam mos! Cov tswv tsev yuav tsiv siab thaum cov me nyuam mos tso zis rau daim tseeb pua tsev. Cov saib xyuas koj thiab luag lwm tug yuav tsis txaus siab thaum me nyuam mos ua ntub lawv, lawv lub tsheb los puas lawv tej tsoos hnav.

Kom tus saib xyuas koj qhia saib koj yuav mus muas tau tej tshuaj ntxuav tsev pheej yig qhov twg rau tus koj lub tsev.

6. KEV NYOB HUV SI NROG TSOOM ZEEJ

Amelikas muaj ntau kev lij kev cai thiab tseem muaj txog txoj cai los tiv thaiv kev nyob huv si nrog tsoom zeej. Ntawm no yog hais txog tej uas koj yuav tsum paub txog kev nyob huv si nrog tsoom zeej hauv teb chaws Ame-

likas.

Amelikas nyiam kom tej chaw rau tsoom zeej mus los zoo huv si. Koj yuav pom dua muaj tej chaw uas neeg pov lwj liam rau pem teb. Tiam sis peb tseem xav kom sawv daws siv cov thoob pawg tsev ntawm tej kev zos thiab tom tej vaj lom zem. Muaj nyob ntau qhov chaw, yog tias koj pov lwj liam pem teb mas koj yuav raug nplua.

Amelikas tseem tsis nyiam tej neeg nto qaub ncaug los puas tso zis tab meeg, los puas nraim tom xub tsuag. Tej hais no mas yeej yuav tsis tau hlo li. Kom cia li mus nrhiav tsev tawm rooj tsoom zeej los siv.

Thaum koj nyob deb tsev lawm koj yuav tau nrhiav tsev tawm rooj rau cov poj niam thiab txiv neej nyob ntawm tej tsev tsoom zeej (xws li nom tswv zos los kuj tej tsev), hauv tej tsev khaws khoom qub cia saib, tej vaj lom zem hauv zos, thiab tej hav zoov tsoom haiv. Lwm yam tsev, xws li tej tsev noj mov, tsev so, tsev laj luam, thiab tej chaw muag roj tsheb, los luag tseem muaj luag chaw tawm rooj rau luag cov tub luam siv. Cov tsev tawm rooj rau tsoom zeej muaj duab sau cia li nram no:

Poj niam Txiv neej

Tseem muaj ib yam uas Amelikas tiv thaiv tsoom zeej ntawm kab mob yog qhov hno tshuaj uas hu ua txhaj tshuaj. Kev txhaj tshuaj yuav pab cov me nyuam thiab cov laus kom txhob tau mob. Yog tias koj cov me nyuam hlob

tuaj txaus mus kawm ntawv lawm, yuav tau muab cov tshuaj no txhaj lawv. Cov neeg tom tsev kawm ntawv yuav qhia saib muab yam tshuaj twg los txhaj cov me nyuam. Cov me nyuam yuav tsum xub raug txhaj tshuaj mam tso mus kawm ntawv. Yog tias lawv tsis ua li, luag yuav kom lawv tso kawm ntawv cia tso. Kom tus saib xyuas koj qhia saib yuav coj koj me nyuam mus txhaj tshuaj qhov twg. Muaj ntau lub tsev kho mob li muaj ntau tus kws kho mob uas yuav ua tau tej no.

Ntau leej Amelikas ntxhov siab txog kev mob los ntawm txoj ke haus luam yeeb. Thaum twg koj pom sau NO SMOKING (TXHOB HAUS LUAM YEEB) no thov koj tsis txhob haus luam yeeb.

7. YUS KEV NYOB KAJ SIAB LUG TOM TSEV

Ntawm no hais txog qee yam rau yus nyob kaj siab lug hauv Amelikas Koom Kuj no.

Ua twb zoo mloog thaum tus saib xyuas koj qhia koj siv cuab yeej toom txeem hauv tsev: hluav taws xob, pa taws rauv, qhov cub, xov tooj. Yog tias koj muaj teeb meem txog ib yam toom txeem no, TSIS TXHOB nrhiav kho nws. Kom tus saib xyuas koj los puas tus tswv tsev pab nrhiav tus txawj los kho.

Kawm ua raws luag kev cai hlawv nplooj qhua los puas ib yam dab tsi nyob nraim zoov los puas ntawm tiaj. Hauv koj tsev, koj yuav tsum muaj ib lub kob txwv ntes pa taws uas ua nrov thaum muaj kub hnyiab. Koj tsev neeg tib si yuav tsum paub txoj kev tawm hauv tsev sai kawg nkaus li thaum tsev lam kub hnyiab. Yog tias muaj kub hnyiab hauv tsev, kom cia li khiav tawm kiag thiab hu rau feem tswj hluav taws ntawm ib tug tog tsev lub xov tooj los puas ntawm ib lub xov tooj them nyiaj.

Kom tus saib xyuas koj qhia koj

saib yuav siv ib lub xov tooj Ame-likas li cas. Khaws daim ntawv uas muaj npe xov tooj kub ceev ze ntawm koj lub xov tooj. Koj yuav tsum nrhiav tau cov npe xov tooj sai thaum muaj ib yam kub ceev. Nyob hauv cov tsheej feem ntau, yog tias koj muaj ib yam kub ceev -- tub sab, neeg tsoo tsev, hluav taws kub, muaj mob hnyav heev -- koj yuav ntaus tau tus 911 kom tuaj pab. Yog tias koj lub nroog tsis muaj tus 911 xov tooj kub ceev, koj yuav siv tau tus xov tooj 0 mus rau tus zov xov tooj. Tsis tos koj yuav ntsaws nyiaj rau xov tooj thaum koj hu luag tuaj pab. Kom nco tias, tus xov tooj 911 yog cia siv thaum kub ceev xwb. Kom tsis txhob lam muab siv.

Ntawm no yog qhia koj tias saib koj yuav tau ua li cas thaum muaj kub ceev koj hu xov tooj:

- . Qhia koj lub npe rau tus zov xov tooj, koj qhov chaw nyob thiab yam lus koj txawj hais.
- . Ua siab txias txias qhia saib vim li cas koj txhiaj hu. (Piv hais tias: "Kuv pom kub hnyiab!" los puas "Kuv muaj ib tug me nyuam mob.")
- . Yog tias koj tsis txawj lus Akiv, kom cia li hais lo "HELP" (PAB NAWB) ces muab lub xov tooj tso tseg txhob khuam txog ntau thaum muaj neeg tuaj pab koj.

Neeg feem coob hauv Amelikas Koom Kuj ua raws cai. Tiam sis muaj qee leej tsis ua raws cai, ces ua sab rau luag lwm tug. Kom txhob tso siab rau cov neeg txawv ntsej muag. Txhob pub cov neeg txawv ntsej muag los tsev ib zaug kiag. Muaj qee zaum tug puav nom yuav tuaj xyuas koj (xws li, tus tub ceev xwm, tus

khiav hauj lwm pab neeg, tus xyuas kev siv hluav taws thiab dej, li tej no.). Cov neeg no kuj yuav yog cov txawv ntsej muag rau koj thiab. Kom lawv muab lawv ntawv tsob zeem rau koj saib (xws li tias, daim ntawv duab ua hauj lwm) ua ntej tso mam cia lawv los tsev.

Yuav yooj yim rau ib tug neeg los ntawm ib lub qhov rais qhib lug los rau hauv koj tsev los puas chaw tsev puas yog? Muaj qee leej yuav sim ua li hais, los nyiaj khoom. Kom muab tej qhov rai kaw hmo ntuj. Koj yuav qhib lwm lub tau cia tau cua. Kom kaw tej qhov rai thaum koj tawm tsev lawm.

Yog tias koj los tsev pom muaj neeg tsoo los tsev, kom tsis txhob mus hauv tsev. Cia li mus tom ib tug ze tog tsev hu xov tooj rau tub ceev xwm. Kom nyob ntawd tos txog thaum tub ceev xwm tuaj tzog.

8. YUS KEV NYOB KAJ SIAB LUG NROG TSOOM ZEEJ

Amelikas Koom Kuj muaj tau ntau yam tsheej, zos, thiab nroog nyob, thiab txhua qhov chaw nyob ntawd muaj ntau yam neeg nyob ua ke. Muaj qee nroog nyob thiab chaw nyob ua ke yuav tsiv nyob dua lwm qhov. Kom tus saib xyuas koj qhia koj saib nyob thaj chaw twg txhiaj nyob kaj siab lug thiab thaj twg tsiv nyob.

Kom tsis txhob nqa nyiaj ntau nroog koj. Neeg txawv ntsej muag yuav nrhiav nyiaj koj yog tias lawv pom koj muaj nyiaj ntau ntau.

Neeg txawj ntsej muag yuav thov koj ua ib yam dab tsi rau lawv, thiab tseem yuav pub ib yam ua plig los rau koj thiab yog tias koj ua li hais. Kom txhob lees yuav yam ua plig los, los

puas ua ib yam dab tsi rau lawv
kiag. Cov neeg txawv ntsej muag
tseem yuav hais rau koj tias yuav
ua li cas txhiaj muaj nyiaj sai
kawg li. Lawv yuav kom koj muab
ib co nyiaj rau lawv ces lawv
yuav ua kom pob nyiaj ntawd huam
tuaj. Kom tsis txhob ntseeg cov
neeg ntawd. Lawv yuav nqa koj
cov nyiaj mus ces yuav tsis rov
qab tuaj xyuas koj dua li lawm.
Kom tsis txhob qhia koj npe los
puas chaw nyob rau cov neeg txawv
ntsej muag, los puas qhia yam koj
yuav ua, los puas qhov koj yuav
mus.

Qhia koj cov me nyuam thiab
cov neeg hauv tsev kom paub ua
lus Akiv hais lawv lub npe, chaw
nyob, tus xov tooj, thiab tus saib
xyuas koj lub npe thiab tus xov
tooj. Los puas kom tus saib xyuas
koj sau cov lus no cia hauv ntawv.
Muab cov ntawv hais no rau koj
tsev neeg koj hauv hnab tshos los
puas hauv ib lub hnab nqa thaum
lawv tawm tsev. Ces thaum lawv
pob zoo los puas muaj xwm kub
ceev, lawv txhiaj muab lawv cov
ntawv qhia tau rau tub ceev xwm.

Kom tus saib xyuas koj qhia
txhua txhia leej hauv tsev neeg
kom paub hu xov tooj tom ib lub
xov tooj rau tsoom zeej los. Kom
niaj zaug nqa nyiaj txiaj npib kom
txaus xwv koj txhiaj yuav muaj
them nqi xov tooj. (Yog tias tsis
muaj nyiaj, muaj nyob ntau qhov
chaw koj tseem ntaus tau tus xov
tooj 911 kom pab thaum kub ceev.
Dua li mas koj yuav tsum muaj
txiaj npib xwb txhiaj tau.)

Yog tias koj muaj ib lub
tsheb, kom tsis txhob pub rau ib
tug neeg txawv ntsej muag caij.
Yog tias koj taug kev, kom tsis
txhob lees nrog tej neeg txawv
ntsej muag caij tsheb.

Hauv Amelikas Koom Kuj koj muaj
cai nyob ywj koj siab. Muaj ntau leej
yuav nug txog koj lub neej. Koj yuav
tsum txiav siab saib yog phem los zoo
qhov lawv xav paub txog yus ntawd.
Yog tias tub xov xwm los puas tub tshaj
duab xav nug koj, koj yuav tsum paub
saib yam twg koj xav qhia thiab yam koj
tsis xav qhia. Xaiv yam koj xav hais
es muab hais tseeb rau lawv.

Yuav tiv thaiv tau koj thiab koj
tsev neeg mas kom txhob tso siab rau cov
txawv ntsej muag. Txawm li los tsis
yog hais tias kom koj tsis txhob tso
siab rau leej twg kiag uas nrog koj
nyob ib zej ib zos! Tsis ntev tom ntej
koj yuav paub tiv thaiv koj kev nyob
ywj siab thiab tseem yuav muaj phooj
ywg Amelikas tshiab thiab.

9. KEV CAI RAU TSOOM ZEEJ THIAB KEV NYOB KAJ SIAB LUG

Txhua lub zej lub zos Amelikas
puav leej muaj tub ceev xwm. Lawv xyuas
kom ua raws cai thiab zov kom peb nyob
kaj siab lug deb ntawm cov neeg uas tsis
coj cai. Kom tsis txhob ntshai tub ceev
xwm los puas khiav nraim ib tug tub ceev
xwm. Yog tias koj khiav nraim ib tug
tub ceev xwm, tus txiv neej los poj niam
ceev xwm ntawd yuav xav tias koj ua
txhaum dab tsi lawm.

Tub Ceev Xwm. Yog ib qho zoo qhov qhia
tub ceev xwm txog ib qho txhaum cai.
Kom tsis txhob txaj muag. Koj thiab tej
neeg yuav raug tiv thaiv thaum tub ceev
xwm paub txog kev txhaum cai lawm. Kom
nco tias, tus txhaum yog tus ua txhaum
cai, es tsis yog tus koj.

Xwm Kub Ceev. Siv xov tooj hu rau tus
911 los puas tus Zov Xov Tooj yog tias

- . Koj pom tus ua txhaum cai (koj pom
ib tug neeg ua ib yam txhaum txog
cai. Kom tsis txhob nqis tes xyuas

tej no tus koj kheej!)

- . Koj yog tus luag ua txhaum cai (piv hais tias, ib tug neeg ntaus koj cev nqaij daim tawv)
- . Koj pom ib qho puas xwm loj
- . Koj pom kub hnyiab
- . Koj ntsib ib tug neeg raug mob uas xav kom pab.

Yog tias koj pom kub hnyiab, koj yuav tsum hu xov tooj rau lub feem tua hluav taws LOS PUAS 911 LOS PUAS rau tus Zov Xov Tooj. Yog tias koj pom ib tug neeg raug mob uas xav kom pab, koj yuav tau hu xov tooj rau lub feem tua hluav taws LOS PUAS tsev kho mob LOS PUAS tus Zov Xov Tooj.

Kev Cai Taug Kev. Koj yuav tsum kawm cov kev cai qhia tej neeg sib coj nrog tsoom zeej hauv Amelikas Koom Kuj no. Cov kev cai no ntsig txog kev cai taug kev rau txhua leej neeg tsav tsheb li cov neeg mus kev. Txawm koj yuav tsav tsheb los puas mus kev, koj yuav tsum niaj zaug ua raws cov cim qhia taug kev -- nres thaum pom teeb liab, mus thaum lub teeb tig ua ntsuab lawm. Kom tus saib xyuas koj nrog koj mus kev thiab piav qhia koj lub nroog cov kev cai taug kev thiab cov cim qhia taug kev rau koj. Yog tias koj tsav tsheb, koj yuav tsum muaj daim ntawv pub tsav tsheb Amelikas.

Tub ceev xwm, tus tua hluav taws, thiab tub kho mob tsav cov tsheb thiab cov tsheb loj uas muaj tswb nrov heev. Thaum koj hnov cov tswb nrov, koj paub tias muaj xwm kub ceev. Yog tias koj nyob hauv koj lub tsheb, koj yuav tau ua twb zoo tsav mus rau phab xis es tos kom tub ceev xwm lub tsheb, lub tsheb tua hluav taws, los puas lub

tsheb thauj neeg mob dhau koj mus tso. Yog tias koj mus kev, kom tsis txhob hla kev tom hauv ntej ib lub tsheb uas muaj xwm kub ceev, txawm lub teeb yuav ntsuab rau koj los xij.

Kev Raws Nqaij thiab Nuv Ntses. Hauv Amelikas Koom Kuj koj yuav tsum muaj ntawv pub raws nqaij los puas nuv ntses. Qhov pub koj ntawd hu ua daim ntawv pub cai. Kom tus saib xyuas koj qhia koj ntxiv txog raws nqaij thiab nuv ntses nyob hauv koj nroog av. Muaj qee lub tsheej los puas lub nroog nyob tseem muaj qhia txog kev raws nqaij kaj siab lug ua ob yam lus thiab.

Kev Lim Hiam rau Poj Niam Me Nyuam los puas Kev Tso Lawv Lwj Liam. Muaj kev cai nyob hauv Amelikas Koom Kuj los tiv thaiv poj niam me nyuam kom tsis txhob raug muab cev nqaij daim tawv ntaus ua qhov rau txim rau lawv. Peb muab qhov ntaus ntawd hu ua "kev lim hiam", es tej no yog ua txhaum cai. Tseem yog ua txhaum cai thiab qhov tso me nyuam nyob tib leeg ntev loo.

Lwm Txoj Kev Cai Nyob Nrog Tsoom Zeej. Thaum koj caij ib lub tsheb loj thauj neeg los puas tsheb ciav hlau mus hauv qhov av, kom ua raws cov cim uas qhia saib sawv ntsug nyob qhov twg txhiaj tsis puas xwm, thiab saib puas yuav haus tau luam yeeb thiab noj tau mov ntawd thiab. Thaum koj pom sau tias NO SMOKING (TXHOB HAUS LUAM YEED) hauv tej tsev tsoom zeej, yuav tau txhob haus luam yeeb. Haus luam yeeb yuav ua tau kom kub hnyiab. Thaum koj ncig mus xyuas tej vaj lom zem tsoom zeej los puas nom tswv tej hav zoov, kom nug tus saib vaj saib puas rauv tau taws. Yog tias luag pub rauv taws, kom ua twb zoo muab hluav taws tua huv tib si tso mam li mus.

Kom tsis txhob muas los puas muag tej tshuaj uas tsis raug kev cai. Tej no yog ua txhuam cai.

Kom tus saib xyuas koj los puas tus

tub kab xwm qhia koj ntxiv txog tej kev cai, ntawv pub cai, thiab tej xwm kub ceev.

10. KEV THAUJ NEEG

Neeg coob ntau hauv Amelikas Koom Kuj muaj tsheb caij. Muas ib lub tsheb thiab xyuas kom khiav zoo no kuj kim. Qee leej muaj tsheb caij vim tias tsis muaj tsheb loj thauj neeg thiab tsheb ciav hlau txaus hauv lub nroog lawv nyob.

Tsheb loj thauj neeg thiab tsheb ciav hlau hu ua "kev thauj tsoom zeej." Txhua zaj kev thauj tsoom zeej muaj qhia txog hais tias yuav siv tej no li cas. Muaj ntawv zees qhia koj tias saib yuav nrhiav tau cov tsheb loj thauj neeg thiab tsheb ciav hlau qhov twg, thiab saib yuav siv cov tsheb no mus los ib qho chaw rau ib qho chaw li cas, thiab saib yuav raug nyiaj npaum li cas. Txawm yog tias koj twb ntaus tswv yim yuav tsheb lawm los koj tseem yuav tsum kawm siv txoj kev thauj tsoom zeej thiab. Kom tus saib xyuas koj qhia koj ntxiv txog txoj kev thauj tsoom zeej nyob hauv koj lub nroog nyob tshiab.

Yog tias cheeb tsam tshiab ntawm koj nroog nyob tsis muaj tsheb loj thauj neeg thiab tsheb ciav hlau txaus es koj ntaus tswv yim los tsav tsheb, kom ua twb zoo xyuas ua raws tej nram no:

- . Kom tau daim ntawv pub tsav tsheb Amelikas! Yog tias koj tsav tsheb tsis muaj ntawv pub tsav, yog ua txhaum cai lawm, ces koj yuav tsum raug nplua ib pob nyiaj loj kawg ua qhov rau txim rau koj. (Ib daig "pub kawm" tsis zoo ib yam li daim ntawv pub tsav.)

- . Kom yuav ntawv pov tsheb los tiv thaiv koj thiab koj tsev neeg. Ntawv pov tsheb no yog ib cov nyiaj uas koj xub them rau ib lub koos tis laj luam tau los pab koj them nqi thaum muaj puas xwm tuaj lawm. Yos tias koj caij tsheb puas xwm es tsis muaj ntawv pov tsheb, ces koj yuav tau raug them nyiaj ntau heev. Nyob ntau nroog hauv Amelikas Koom Kuj no, txhua tus tsav tsheb yuav tau kom muaj ntawv pov tsheb.
- . Kom tsis txhob tsav koj lub tsheb thaum koj tau haus cawv me ntsis lawm. Tej no yog ua txhaum cai. Muaj ntau leej raug mob thiab tuag rau kev puas xwm uas tej neeg haus cawv es tsav tsheb.

11. TXOJ NUM. TSOOM ZEEJ RAU PEJ XEEM THIAB NEEG THOJ NAM

Vaj lom zem, tsev khaws khoom qub cia saib, thiab tsev tsoom zeej khaws ntawv cia yog tej piv txwv ntawm "txoj num tsoom zeej" hauv Amelikas Koom Kuj no. Tej no muaj paj tshiab faib rau cov neeg uas txhob txwm nyob lub zos, lub tsheej, los puas hauv kev koom tsoom ntawd.

Tej num tsoom zeej no feem ntau yog muab nyiaj se los them rau. Se yog cov nyiaj uas tas nrho tej neeg ua hauj lwj hauv Amelikas Koom Kuj them mus rau Tseem Fwv.

Txhua txhia leej yuav siv tau qee yam num tsoom zeej no. Piv tau li, cov tsev tsoom zeej khaws ntawv cia, cov thoob xwm kuj nrhiav hauj lwm, thiab qee zaj num uas pab tswv yim los puas "qhia tswv yim pab" mas txhua txhia leej siv tau. Qee txoj num mas tsuas cia rau cov txawj siv los siv xwb. Tej hais no ntsig txog zaj num kawm ntawv, zaj num uas pab zov cov me nyuam uas tseem yau heev, thiab zaj num uas xyuas tshais los puas su rau me nyuam kawm ntawv noj. Koj lub

zos los puas lub tsheej tseem muaj tau zaj num los qhia koj ua hauj lwm. Muaj qee zaum tej kev tsa txhim me neeg tseem muab nyiaj rau qee lub tsa txhim kom lawv ho tau ua tej hauj lwm tshwj xeeb. Kom tus saib xyuas koj los puas cov tub kab xwm qhia koj saib puas muaj tau qee txoj num uas yuav zoo rau tus koj.

Muaj qee txoj num tsoom zeej yog txoj yus yuav tau siv rau qhov koj tsis muaj lwm zaj xaiv lawm. Piv hais tias, cov neeg uas nrhiav tsis tau hauj lwm ua los puas cov uas hais tias lub cev nqaij daim tawv tsis pub ua tau hauj lwm cov neeg ntawd yuav muaj cai thov pab kho mob thiab nyiaj siv. Li tej neeg sav cev thiab neeg laus ntawd. Tej nyiaj pab no hu ua "kev pab tsoom zeej" los puas "kev pab neeg." Lub ntsiab uas pab tsoom zeej yog qhov pab nyiaj los kom txaus muas zaub mov, them nqi tsev nyob, thiab kev kho mob. Cov neeg uas tuaj nyob lub teb chaws no tshiab, muaj tej zaum kuj tau, tej zaum kuj tsis tau txoj kev pab tsoom zeej. Tej hais no kuj zwm rau ntawm lawv kev khwv tau nyiaj thiab saib lawv nyob rau lub kuj twg xwb. Txoj ke kho mob tsoom

zeej tsuas muaj los pab koj ib ntus xwb yog tias koj los puas koj tsev neeg muaj teeb meem mob loj.

Tej zaum yuav zoo rau koj los thov nyiaj ntsuab pab yog tias koj ua tau hauj lwm. Cov neeg tau nyiaj ntsuab yuav tsum ua raws luag ntau txoj cai. Lawv yuav tsum fi lus mus rau tseem fww cov tub kab xwm ntau leej. Koj yuav tau zoo nyob kaj xeeb dua yog tias koj ua hauj lwm. Qhov ua hauj lwm tseem yog ib zaj qhia tias swm ua neej kawg nyob Amelikas Koom Kuj no. Thaum koj ua hauj lwm, koj yuav pab koj tsev neeg tau, thiab luag tej neeg txhiaj yuav saib taus koj.

Neeg Amelikas tsis nyiam cov neeg uas pheej lam muab nyiaj pab tsoom zeej koj los siv cia kom tus yus tau zoo kawm ntawv tiav. Luag tos nrhw kom koj muaj ib txoj hauj lwm ua. Koj muaj hmoo kawg uas tau tuaj ua neej nyob Amelikas Koom Kuj. Tiam sis koj yuav tsum ua hauj lwm hnyav kom tau nyiaj rau tus koj thiab koj tau lub zoo neej.

YUS TEJ LUS TSEEM CEEB
MUAB DAI ZE NTAWM KOJ LUB XOV TOOJ

Lub npe _____

Nyob txoj kev _____

Lub zos _____

Lub Kuj _____ Tus xam phaj cia xa ntawv _____

Tus xov tooj () _____
Tus xam phaj ntaus xov tooj nroog _____

COV XOV TOOJ TSEEM CEEB

Tus xov tooj kub ceev: Ntaus tus 911 -- TSUAS SIV THAUM KUB CEEV XWB!
Yog tias tsis muaj tus 911 rau tej num kub ceev
hauv koj lub nroog nyob, kom ntaus tus 0 es hais
rau tus zov xov tooj txog koj qhov kub ceev.

Lub feem ceev xwm: _____

Lub feem tua hluav taws: _____

Lub chaw cawm neeg raug lom: _____

Lub tsev kho mob: _____

Kws kho mob: _____

Tus saib xyuas koj: _____

Tus tswv av: _____

Lub koos tis laj luam xov tooj: _____

Lub koos tis laj luam pa taws rauv: _____

Lub koos tis laj luam hluav taws xob: _____

Kev thauj neeg

Tsheb loj thauj neeg: _____

Tsheb ciav hlau qhov av: _____

Tsheb ciav hlau: _____